

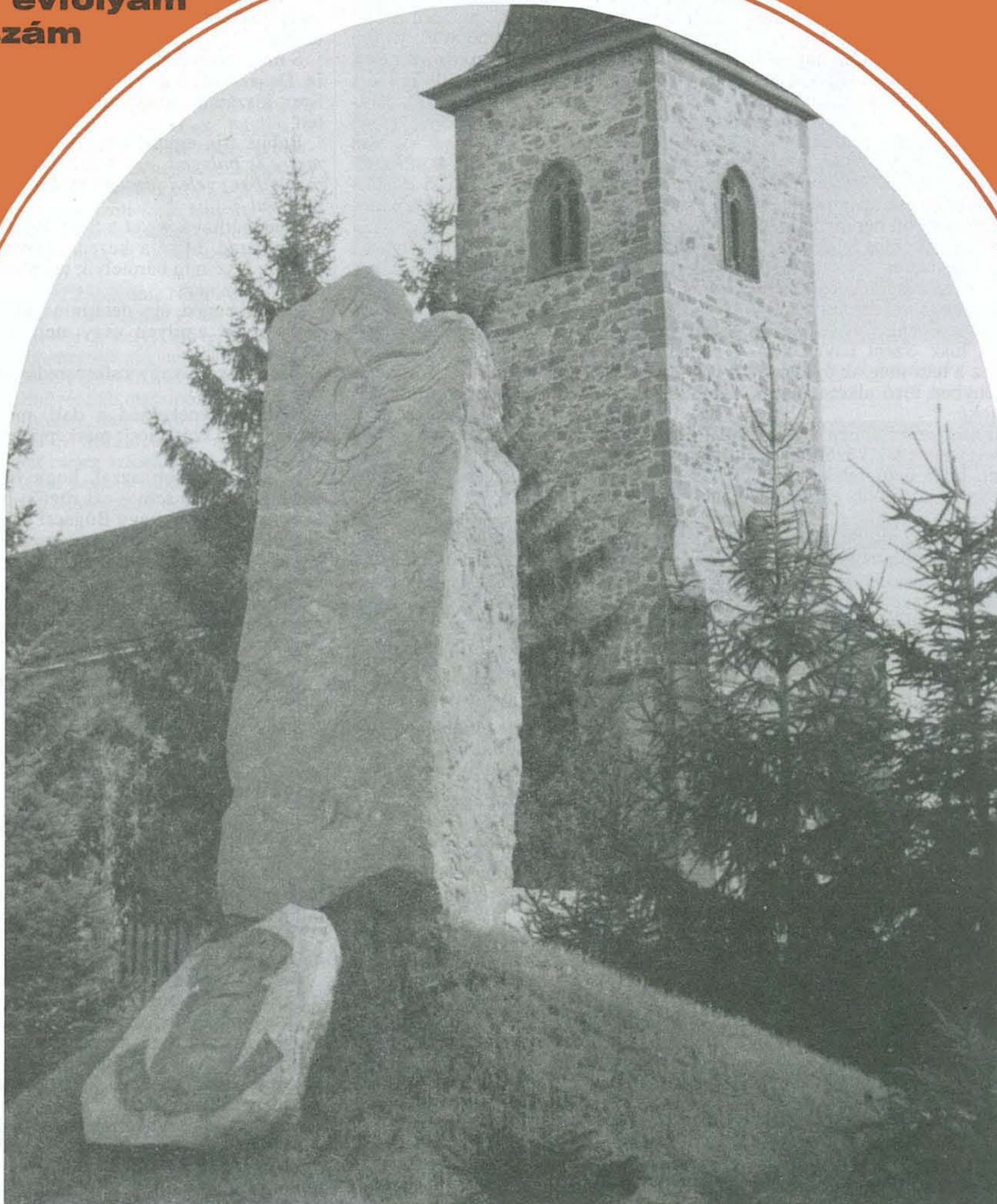
Bogácsi

Ősz

**VIII. évfolyam
3. szám**

1998

*Bogács község fennállása 750. évfordulója alkalmából
a település lakói
emlékmű-állítással tisztelegtek az ősök emléke előtt*

Hétszázötven évből építkező Bogács

Tisztelt Ünnepi Gyülekezet!

Az élet históriáskönyvében időnként, legalább 50 évenként követik egymást olyan évfordulók, amelyek – ha másért nem, kerekességüknel fogva kiemelkedőek, méltóbbak a többinél.

Következésképp a rangjuk is nagyobb annál, hogy azokat bárhol – akár csak egy méltató szó erejéig – felidézzük, ünnepeljük.

A jeles ünnephez jeles hely dukál!

En úgy gondolom, hogy Bogács község első okleveles említésének 750. évfordulója olyan kiemelkedő esemény, jubileum, hogy arról megemlékezni nem lehet méltóbb helyen, mint e százados falak között.

Mert ha valami, akkor ezek a falak, ezek a kövek őrzik a kezdetek kezdetétől a bogácsiságot, a bogácsi identitástudatot.

Ma itt, Bogácsban ünnep van. Általában is ünnep volna, hisz Szent István királyunk ünnepe ez a nap, meg az új kenyéré, a még érvényben lévő alkotmányunké, államiságunké.

De ez a mai nap, ez az ünnep nekünk, akik most itt vagyunk ezek között az évszázadok titkát, hitét őrző falak között, sokkal többet jelent az előbb elmondottaknál.

Ez a nap közös sorsunk, bogácsi sorsunk, bogácsi létünk, Hór-völgyi gyökereink ünnepe. A forrás napja. Azé a forrásé, amely az idők végezetéig táplál minden innen éréként tovaindulót, hogy aztán ki-ki a maga medrében eljusson akár a legmesszebbig, az Óceánig.

A Bibliában, ott is a Prédikátorok könyvében található, olvasható egy döbbenetes igaz gondolatsor.

En úgy fogalmaznám: az emberi lét isteni üzenete, foglalata ez. Az emberi sorsot, létünket megdöbbenítő keménységgel, hihetetlen tömörséggel, ugyanakkor fennkölt méltósággal hirdetik e sorok.

„Mindennek megszabott ideje van, megvan az ideje minden dolognak az ég alatt.

Megvan az ideje a születésnek, és megvan az ideje a meghalásnak. Megvan az ideje az ültetésnek s megvan az ideje az ültetvény kitépésének.”

Ma itt és most sok mindennek eljött az ideje. Ezen a ritka ünnepnapunkon – ugyancsak a Prédikátorok könyvéből idézem e fontosságokat – itt van az ideje az ölelésnek, a gyógyításnak, a nevetésnek, a táncnak. S főleg itt van az ideje a kövek összerakásának, a megkeresésnek, a megőrzésnek, a szeretetnek, a békének.

S mindezekhez kapcsolódóan mondanómat tanáccsal folytatnám, noha jól tudom, hogy mindazok, akik ma itt vannak, kívül-belül ünneplőbe öltözve, tanács nélkül is tudják:

ez az a nap, amikor az ünnepi, nagy boldog együttlétek közepette is kell szakítani időt – ha csak néhány percet is – hogy egyedül maradjunk a jelenben, füg-

getlenítsük magunkat a mától, s csak a múltra gondoljunk!

Arcokra, mozdulatokra, nevetésekre és sírásokra, ölelésekre és símogatásokra.

Igen, kell időt szakítani rá, ma feltétlenül, hogy kilátogassunk oda, ahol a 750 éves falu nyugszik: a temetőbe.

Virággal, virág nélkül – most nem ez a lényeg. Hanem a gondolat, amely felidézi őket. Szülőket, szüléket, testvéreket, barátokat, az emlékeket.

A 750 év az emlékek története, amit az újabb és újabb generáció – a költő után szabadon – mint a szerelmet viszi át a túlsó partra. Mert ez a kötelessége. Ettől ember az ember.

Tudják – és ez hitem, reményem –, hogy most ebben a percben valahol, nagyon messze, a Napnál is magasabban, igen, odaát az égben, ott is az égi szőlőskert végében, mély lombú diófák árnyékában, fehér asztal mellett, az asztalon bor és kalács, nos ott ül Bogács népe. Mindazok, akik itt a Földön előttünk jártak. Úgy képzelem, ott ül Lukács, az a bogácsi, akinek nevét elsőként örökítette meg az írás. Ott ül paraszti feketében Dudás Kocka András és Köteles Péter, akiknek neve ott szerepel az 1773-as úrbérendezési okiraton.

S ott ülnek azok is, akiket már mi is személyesen ismertünk, szerettünk.

Sokan vannak ők. Ülnek az égi asztalnál ünneplőben, s néznek, hallgatnak minket. Velünk ünnepelnek. Ők ott, mi itt, s egymásra gondolunk. Ha behunyjuk a szemünket egy pillanatra – próbálják meg – látjuk is őket.

En mindig úgy képzelem, hogy az idő legvégén majd eljön az a pillanat, amikor egy óriási asztal körül ülünk. Ők és mi, s mindazok, akik majd mi utánunk jönnek. S akkor már nem számít tér és idő, csak az együvé tartozás.

Az együvé tartozás, amit e földi hely szelleme táplált, táplál. Azé a helyé, amely két óra járóföldnyi csupán, ha egyik végéről a másikra akarunk eljutni. Vagy még annyi sem.

Vagyis emberléptékű.

S túl ezen, hogy minden dombot, árkot, fát és bokrot ismer az ember a maga emberléptékű bogácsi hazájában, a hely szelleme ezer más impulzussal is neveli bogácsivá az ideszületettet.

Mert nem attól lesz valaki bogácsi, noszvaji, zsérci, kövesdi, hogy oda született.

Hanem azoktól a színektől, formáktól, hangoktól, ízekből, amelyekkel eszmélése pillanatától találkozik, s ezek mind-mind belevésődnek.

A pipacs látszólag ugyanolyan piros Amerikában, mint Bogácsban, mégis... A bogácsi pipacs lángoló pirosa, vagy búzavirágjának kékje megismételhetetlen. Olyan, mint a finom dalú Dsida Jenő hangja. Állok a bogácsi temető Galagonyás felé eső végében s lelki rokonom soraikat mormolom.

„Nem kell nekünk csak kék mező,

csak szél, mezőkről érkező,
csak kék szavak és kék imák
s Isten kezéből kék virág”.

Kék virág Bogácsi kék búzavirág, Gyermekkorunk virága! Megismételhetetlen!

S megismételhetetlen a bogácsi bor íze is! De ezeket csak az veszi észre, aki a Sors kiszámíthatatlan titkából ideszületett.

Babits írja egyhelyütt: „Útjaidat bármerre is bolygod, egy országot hordozol magadban, veled jön egy makacs íz, egy halk dal.”

Igen, bárhová is vet a Sors, Bogács részed marad. Mint a kezed, a lábad, sőt jobban, hisz még bármelyik testrészed elveszíthető, ez nem.

Ott él benned, egy determináció. Azért vagy olyan, amilyen vagy mert bogácsi vagy.

Ha noszvaji, vagy csíkszeredai lennél, más lennél.

Másképp énekelnéd a dalt, másképp formálnád a szót, kicsit másképp érezne a szíved.

Nem vagy több azzal, hogy bogácsi vagy! Kevesebb sem – ezt rögtön hozzáteszem. Más(abb) vagy Bogácsi vagy.

S erre légy büszke. De ne melldöngéssel! Ne mások lefitymálásával, ne ki-vagyisággal!

Hanem jó tettel, többre, jobbra törekvéssel. Munkával! S ez lehet szellemi és fizikai. Ki tollal, ki kalapáccsal..., de tegye a dolgát.

Jót s jót! – kölcsönözve a biztatást az öreg Kazinczytól.

S ha már többször is idéztem irodalmunk klasszikusaitól, hadd válasszak e szép ünnepnek, a 750 éves Bogácshoz tartozóknak is egy jelmondatot!

Ez a gyönyörű gondolat Márai Sándor Kassai polgárok című művében olvasható. Ott mondja az öreg kőfaragó János mester tanácsként Kristóf fiának, aki elindul világot látni. A tanács így hangzik:

Mindig nyugatra menj! És ne feledd soha, hogy keletről jöttél!

Ezt tanácsolom én is kedves mindnyájuknak, minden bogácsinak:

tartsunk mindig nyugatra, keressük a jót, a korszerűt, a modernet, de a hagyományainkat, a gyökereinket, a bogácsi, a keleti sorsunkat, létünket soha ne tagadjuk meg, soha ne feledjük!

Mert enélkül gyökértelessé válnánk, s gyökér nélkül semmivé válik az ember.

E gondolatokkal köszöntöm kedves mindnyájukat a bogácsi jubileumi napok alkalmával. Kívánom mindnyájuknak – csordultig teljünk élménnyel, örömmel, boldogsággal.

Hajdú Imre

(Elhangzott 1998. augusztus 19-én este a bogácsi Szent Márton-templom előtti téren felállított emlékmű avatóünnepségén.)

A megbecsült múlt ünnepnapjai

A híres angol miniszterelnök Winston Churchill mondta hajdan: „Minél távolabbra vagy képes visszatekinteni, annál távolabbra fogsz látni előre”.

Bogács, a mai bogácsiak szerencséje, hogy adottak a lehetőségek a visszatekintésre. Méghozzá nagyon távolra! Bogács ebben az évben ünnepli első írásos említésének 750. évfordulóját.

A jeles évfordulóra az idegenforgalmi főszézonban – amikor hazai és külföldi vendégek ezrei tartózkodtak, üdültek a községben – ötnapos rendezvénysorozattal emlékezett Bogács népe. Az augusztus 19-től 23-ig tartó jubileumra a község hazahívta elszármazott fiait, lányait, így az ünnepi eseménysorozat egyben az elszármazott bogácsiak II. világtalálkozója is volt.

A Bogácsi Jubileumi Napok megnyitó rendezvényére augusztus 19-én 16.00 órakor került sor a helyi Művelődési Ház zsúfolásig megtelt nagytermében, ahol a falu szülötte Fehérvári Istvánné Makó Lívia festőművész alkotásaiból rendezett kiállítást nyitotta meg Szajlai Sándor polgármester. A bükkaljai táj, a szülőföld szépségeit meleg színekkel visszaadó képeket Hegyi Imre, a Bogácsi Kör elnöke ajánlotta a nagyszámú érdeklődő figyelmébe.

Este 19 órai kezdettel került sor a több mint 700 éves bogácsi Szent Márton-templom előtti téren annak a bogácsi vörösköből faragott emlékműnek az átadására, amely Bogács hét és félévszázados történetének, a bogácsi emberek sorsának legjellemzőbb eseményeit örökíti meg a jelen és jövő számára.

A Király Róbert egri szobrászművész alkotta történelmi szimbólum előtt Szajlai Sándor polgármester mondott avatóbeszédet:

Tisztelt Ünneplő Közönség!

Tisztelt Vendégek! Tisztelt Bogácsiak!

Ma itt, településünk legősibb tárgyi bizonyítéka, és pótolhatatlan értékű kultúr-történelmi öröksége, a Szent Márton-templom, valamint Bogács évszázadait őrző, befogadó temető tőszomszédságában felavatjuk hét és fél évszázad szimbólumát.

Bogács – Király Róbert – egri szobrászművész által – kőbeálmodott történetét.

Kőbe álmodta, abba az anyagba, amely úgy hozzátartozik e tájhoz, akár a Hór-patak vagy a csecslyuki pincesor. Kőbe álmodta, abba az anyagba, amely kemény, erős, mondhatnám örök, mint a bogácsi emberek akaratereje, élni akarása.

Napjainkra a múltat, őseink tetteit a kövek őrizték meg nekünk.

A kövek, amelyeket földek mélyéről ásnak elő a régészek.

A kövek, amelyek ott állnak várak, templomok – falában. Vagy megannyi használati tárgyként maradtak ránk jussul azoktól, akik hajdan, századokkal, évezredekkel előttünk jártak.

A kő az, amely képes összekötni századokat. Képes átadni a jövőnek a mindenkori jelen üzenetét.

(folytatás a 4. oldalon)

*Emlékműavatással ünnepeltük a hét és fél évszázadot
(Balról jobbra: Hajdú Imre, Király Róbert, Szajlai Sándor, Tóth István, Györfi Attila)*

A falu apraja-nagyja ott volt az emlékművet felavató ünnepségen

Fehérvári Istvánné Makó Lívia festőművész kiállításának megnyitója a Művelődési házban (Balról jobbra: Daragó Károly, Hegyi Imre, Fehérvári Istvánné, Makó Lívia, Szajlai Sándor)

(folytatás a 3. oldalról)

Mert ezzel az emlékművel nemcsak az elődök emléke előtt tisztelgünk, hanem jelet hagyunk ezzel az emberi kéz munkálta kővel az utánunk jövőknek is. Jelre minden korban szükség van!

A múlt jelei a jelenben, a jelenkor embe-
rének tájékozási pontok. Jelek nélkül vakon botorkálnánk a mában.

Jelek nélkül azt sem tudnánk, hogy mi itt és most egy ősi, nagy történelmi múltú település lakói vagyunk. De szerencsére a kövek és írások megőrizték a mának, nekünk e szép lankájú bükkaljai táj történetét. E történelmi múlt, az itt élt emberek, elődeink cselekedeteire büszkék lehetünk.

Nincs szégyenfolt Bogács történelmében! Jellemzője viszont minden korban az emberi élni akarás, küzdeni tudás, a helytállás, a munkaszeretet.

S ha már a szeretetet említettem szólnom kell a bogácsi emberek hazaszeretetéről is. Bárhová is kerültek a világba, Bogács megmaradt számukra a világ közepének. A bogácsi emberek sohasem tagadták meg szülőföldjüket.

Mi itt és most szerénység nélkül elmondhatjuk: a ma élő bogácsiak nem hoznak szégyent az elődökre.

Ez a település kihasználva természet adta adottságait, életképesebb mint bármikor korábban. Ez a település mely sokáig csupán egy volt Borsod-Abaúj-Zemplén számtalan települése között, mára e régió reklámja lett.

Nem mi mondjuk, mások mondják, hogy Bogács ma a megye talán legkedveltebb üdülőhelye, s ezt bizonyítja az idei év vendégstatisztikája. Országból-világból egyre többen keresik fel, s egyre több a rendszeresen Bogácson üdülő vendég.

Büszkék vagyunk a falunkra, mely a munkánk, szorgalmunk révén vált ismertté, híressé.

Ma itt a hét és fél évszázad történetét egy optimista jelenű, jövőjú falu ünnepli.

Most, amikor községünk lakossága nevében átveszem Király Róbert szobrászművész, ünnepünk rangjához méltó alkotását, s ünnepélyesen felavatom, azt kívánom, kísérelje a bogácsi emberek életét újabb 750 esztendő.

Kívánom, hogy az utódaink egy még virágzóbb, még békésebb, még gazdagabb falu büszke, boldog polgárai legyenek!

Az emlékművet ezennel felavatom.

Az emlékmű felavatása után Tóth István, a község plébánosa megszentelte és megáldotta az emlékművet.

Ezt követően az elszármazottak nevében Hajdú Imre mondott beszédet. Az avatóünnepség végén Koncz Gábor Kossuth-díjas színművész mondott az eseményhez méltó verscsokrot.

Este a Szent Márton-templomban orgona-ének hangversenyre került sor a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola hallgatói és a Family Blass előadásában. Az augusztus 19-i program a Fürdő Étteremben bállal zárult.

Augusztus 20-án ünnepi szentmise keretében Tóth István plébános megáldotta a község új zászlaját, majd délelőtt fél 12-kor a Művelődési Házban nemzeti ünnepünk alkalmából megemlékezésre került sor.

Ünnepi beszédet Hajdú Imre tartott. Ezen ünnepségen Szajlai Sándor polgármester át-

Zászló-és kenyérszentelés a Szent Márton templomban

Bogács kitüntetettjei: Csernyi Lászlóné, Zsitkovits Julianna (balról a második), Hajdú Jenő (középen) Nagy Károly díját felesége (jobb szélén) vette át

adta a község kitüntető díjait azoknak, akik évtizedeken át élen jártak a munkában, és sokat tettek Bogács felemelkedéséért.

1998-ban önkormányzatunk a „Vigh Rudolf” díjat Nagy Károly nyugalmazott általános iskolai tanárnak adományozta. Nagy Károly 1953 novemberétől rokkantnyugdíjazásáig 1974. január 1-jéig dolgozott az általános iskolában.

Több éven keresztül 1956–1968-ig látta el az igazgatói feladatokat is Községünkben a zenekultúra alakításában játszott kiemelkedő szerepet. Az általa szervezett iskolazenekar annak idején nagy létszámú 30 fő lelkes tanulóiból állt – tevékenységük igen népszerű volt. Az 1960-as években a községi rendezvények érdekes, kimagasló színtöltője volt, és máig emlékezetes, maradandó élményeket jelentett szereplésük. Nagy Károly eredményesen vett részt a dolgozók iskolájának szervezésében. Határozott, egyenes jellemű egyéniség. Mai napig

ismert és elismert ember községünkben.

Az „Alkotó” díjat megosztva két közismert egyéniség Csernyi Lászlóné Zsitkovits Julianna nyugalmazott tanárnőnek és Dr. Hajdú Jenő orvosnak adományozta az önkormányzat. Zsitkovits Julianna családjával Budapesten él. Községünkben 1954–1988-ig dolgozott tanítónaként.

A közművelődés terén végzett tevékenysége igen kiemelkedő. Volt kultúrathonigazgató, a Tudományos Ismeretterjesztő Társulat helyi vezetője több éven keresztül. Részt vett a felnőttoktatás, a szülők akadémiájának szervezésében.

Számos emlékezetes színi előadás megteremtője mint pl. a Tanítónő című színdarab – amiben a főszerepet is játszotta.

Az iskolában a múlt, a hagyományok tiszteletét igyekezett mélyíteni a tanítványaiban, sikerrel.

(folytatás a 5. oldalon)

Fehér asztal mellett egykori és mai bogácsiak

(folytatás a 4. oldalról)

Nagy igyekezettel, eredményesen gyűjtötte az értékes régiségeket, amelyek a Falumúzeumban most is láthatóak. A közéletben Községi Tanács és VB- tagként vett részt.

Dr. Hajdú Jenő Bogács községben 1961-től 1970-ig dolgozott, szervezett, alkotott körzeti orvosként. Szakmai munkájára a lelkiismeretesség, az állandó készenlét volt jellemző. A bogácsiak szakmai szigorúságáért és emberi megértéséért tisztelik. Egészségügyi felvilágosító tevékenységük elévülhetetlen. Zsúfolásig telt a kultúrház, más programot mondtak le, ha megtudták, hogy Hajdú doktor tart előadást.

A községi polgárvédelmi egység egészségügyi szakasza irányítása mellett nyert megyei első helyezést. Ugyanők végezték el az 1970-es árvízét követően a kutak fertőtlenítését, ezzel megelőzve járványok, betegségek terjedését. Jelentős, meghatározó szerepe volt a következetességének a községi orvosi rendelő és szolgálati lakások megépítésében.

Mozgósító munkája a társadalmi munka szervezésében felbecsülhetetlen. Egyénisége, a közösség iránti tisztelete és a község lakosságának iránta érzett elismerése eredményeként megválasztották tanács- illetve VB- tagnak is.

A „Bogács Községért” posztumusz díjat, néhai Fodor Julianna tanítónőnek adományozza önkormányzatunk. Fodor Julianna „hátrahagyott szellemi alkotása” következetessége, aktivitása, jó szándéka máig példaeértékű községünkben.

1936-tól haláláig élt és dolgozott Bogácson, nemzedékeket tanított, nevelt.

A Katolikus Leányok Szövetségében is a MADISZ-ban – könyvtárosként és nem utolsósorban néptanítóként – mindenk-

Kovács Kati koncertje méltó volt az ünnephez

előtt az egyetemes emberi értékek tiszteletben tartását tartotta a legfontosabbnak. Emberségének, derűjének emléke húsz évvel halála után is példaként él közöttünk.

Az ünnepséget követően az általános iskola udvarán felállított „lagzissátorbari” ünnepi ebéd várta az elszármazott bogácsiakat, akik fehér asztal mellett elevenítették fel a szülőföld megannyi felejthetetlen emlékét.

A találkozó keretében Mohás Livia és Hajdú Imre dedikálták közelmúltban megjelent könyveiket.

Az ünnepnap hajnalig tartó táncmulatsággal zárult. A következő három nap eseményei közül kiemelkedő a Paprika Csárda előtti Kovács Kati- koncert, a szabadtéri színpadon bemutatott Képzelt riport egy amerikai popfesztiválról című musical, a színpompás felvonulás, a tűzijáték, az ökörsütés és a borlopóverseny.

Aki Bogácson tartózkodott augusztus közepén és belekerült az ünnepi kavalkádba – akár vendég volt, akár helybéli – az nem mondhat mást e nap felidézésekor „felejthetetlen élményben volt részünk”.

Önkormányzati választások '98

A korábbi rendelkezésekkel ellentétben az 1998. október 18-án tartott választásra a jelöltek nem ajánlóívet nyitottak, hanem a névjegyzékbe történt felvétellel egy időben minden választópolgár ajánlószevényt kapott, s így ajánlhatott egy személyt testületi tagnak, egyet polgármesternek, egyet a megyei közgyűlésbe, illetve egy főt a helyi kisebbségi önkormányzatba.

A névjegyzékbe annak elkészültekor 1610 fő került felvételre. Ennek a számnak azért van jelentősége, mert az volt a meghatározó, hogy egy-egy jelöltnek mennyi ajánlószevényt kell összegyűjteni a nyilvántartásba vételhez.

Időközben többen elhaláloztak, elköltöztek, a faluból ezért őket törölni kellett, illetve voltak olyanok, akik bejelentkeztek, s mivel előző lakóhelyük igazolta, hogy választójoggal rendelkeznek és lakcímváltozás miatt korábbi lakóhelyükön törölték a névjegyzékből, így itt felvételre kerültek. Mindezen változásokat figyelembe véve a választást megelőző napon 1607 fő választójogosult szerepelt a névjegyzékben.

A választást megelőzően a jelöltek 1998. szeptember 25-ig kérhették a Választási Bizottságtól nyilvántartásba vételüket. Minden jelöltnek minimum 17 db érvényes ajánlást kellett összegyűjteni és csatolni a nyilvántartásba vételi kérelemhez.

A képviselő-testület által megválasztott Helyi Választási Bizottság 1998. szeptember 1-jén tartotta alakuló ülését, ahol az eskütételt követően döntött a helyi cigány kisebbségi önkormányzati választások kitűzéséről és a határnapok megállapításáról.

Majd ezt követően 1998. szeptember 25-ig folyamatosan 3 naponként ülésezett és döntött a jelöltek nyilvántartásba vételéről. Egyetlen jelölt nyilvántartásba vételét sem kellett elutasítani, mert mindenki rendelkezett a nyilvántartásba vételhez szükséges 17 db érvényes ajánlószevényvel.

A helyi cigány kisebbségi jelölteknek 5 db érvényes ajánlással kellett rendelkezniük a nyilvántartásba vételükhöz.

Önkormányzati képviselőjelöltként 22 fő kérte nyilvántartásba vételét, de időközben egy jelölt bejelentette visszalépését, így a szavazólapon 21 képviselőjelölt neve szerepelt.

Polgármesterként egy fő kérte nyilvántartásba vételét és úgy nyilatkozott, hogy tevékenységét főállásban kívánja ellátni. Helyi cigány kisebbségi jelöltként 5 fő kérte nyilvántartásba vételét.

A választás lebonyolítását 2 szavazóköriben működő szavazatszámlláló bizottság végezte. A választás ideje alatt rendkívüli esemény nem történt.

A polgármester választás eredménye:

A választáson egy jelölt indult: Szajlai Sándor

Szavazóként megjelentek száma: 776 fő

Érvényes szavazatok száma: 723 fő

A megválasztott polgármester Szajlai Sándor, aki tevékenységét főállásban látja el.

A kislistás választás eredménye:

A választáson 21 jelölt indult.

Szavazóként megjelentek száma: 776 fő

Érvényes szavazólapok száma: 759 fő

Érvényes szavazatok száma: 4584

A szavazatok megoszlása:

Borbély Frigyes	64
Csiki József	156
Daragó Endre	276
Daragó Károly	186
ifj. Farkas Frigyes	276
Fülöp Géza	156
Gál László	150
Győrfi Attila	197
Ittes Emilné	156
Dr. Képes Ildikó Anna	468
Kiss Anna	262
Kiss Lajos	265
Kiss Tibor Barna	174
Novák Ferencné	84
Nyeste	339
Ókrös Imre	137
Szerencsi Miklósné	305
Tóthné Szuromi Irén	201
Tőrösné Péter Mária	88
Verhóczy Józsefné	222
Verhóczy Sándor	422

A képviselő-testület megválasztott tagjai (ABC sorrendben):

1. ifj. Farkas Frigyes
2. Daragó Endre

3. Dr. Képes Ildikó Anna

4. Kiss Anna

5. Kiss Lajos

6. Nyeste István

7. Szerencsi Miklósné

8. Verhóczy Józsefné

9. Verhóczy Sándor

Cigány kisebbségi önkormányzati választás eredménye:

A választáson 5 jelölt indult.

Szavazóként megjelentek száma: 776 fő

Érvényes szavazólapok száma: 182

Érvényes szavazatok száma: 476

Szavazatok megoszlása:

1. Farkas Kálmán	108
2. Horváth József	95
3. Pusomai Károly	100
4. Pusomai Zsolt	81
5. Szitai András	92

Mind az öt jelölt tagja lett a helyi cigány kisebbségi önkormányzatnak. A Helyi Választási Bizottság által megállapított és közzétett eredmény ellen a rendelkezésre álló törvényes határidőn belül (ez a választást követő három nap) senki nem nyújtott be kifogást, így az előzetes eredmény végleges eredmény lett.

A megválasztott polgármesternek és képviselő-testületnek eredményes munkát kívánok az elkövetkező négy évben.

Vajdovics Andrásné
Helyi Választási Bizottság elnöke

István

Barátság határok nélkül

1998. július utolsó hétvégéjén a Lengyel Kulturális Napok közeledtén olyan sok a vendég Bogácson, hogy a polgármester aggodalmasan azt mondja: „Vigyázzunk a propagandával, nehogy ellátási gondok legyenek”.

Hála Istennek megúsztuk a nyarat, mindenki a helyén volt és tette a dolgát. Mivel a Lengyel Kulturális Napok szerepelnek az országos kulturális eseménynaptárban, ezért főként a sajtó részéről figyelem és érdeklődés kísérte a lengyel-magyar barátság bogácsi alakulását.

Nos ennek a kapcsolatban sokkal nagyobb a jelentősége, mint néhányan gondolják, akik csak az orrukig látnak, a zsebükig érnek és forintba átszámolva mérle-

gelnek – a lengyel turisták hoztak Bogácsnak ezen a nyáron legalább 30 millió Ft-ot, törzsvendégek voltak a cserépi úti pincesoron és jól kivették részüket a nyáron ott eladott kb 700 hektoliter bor elfogyasztásában. A barátság olyan érték, amit könnyen lehet pénzzé tenni aforizmát elég sokan gyakorlattá tették és így hasznuk lett belőle. Bogács község lengyel kapcsolatépítésben elért sikereivel sok más településen példálózhatnak vagy irigykednek.

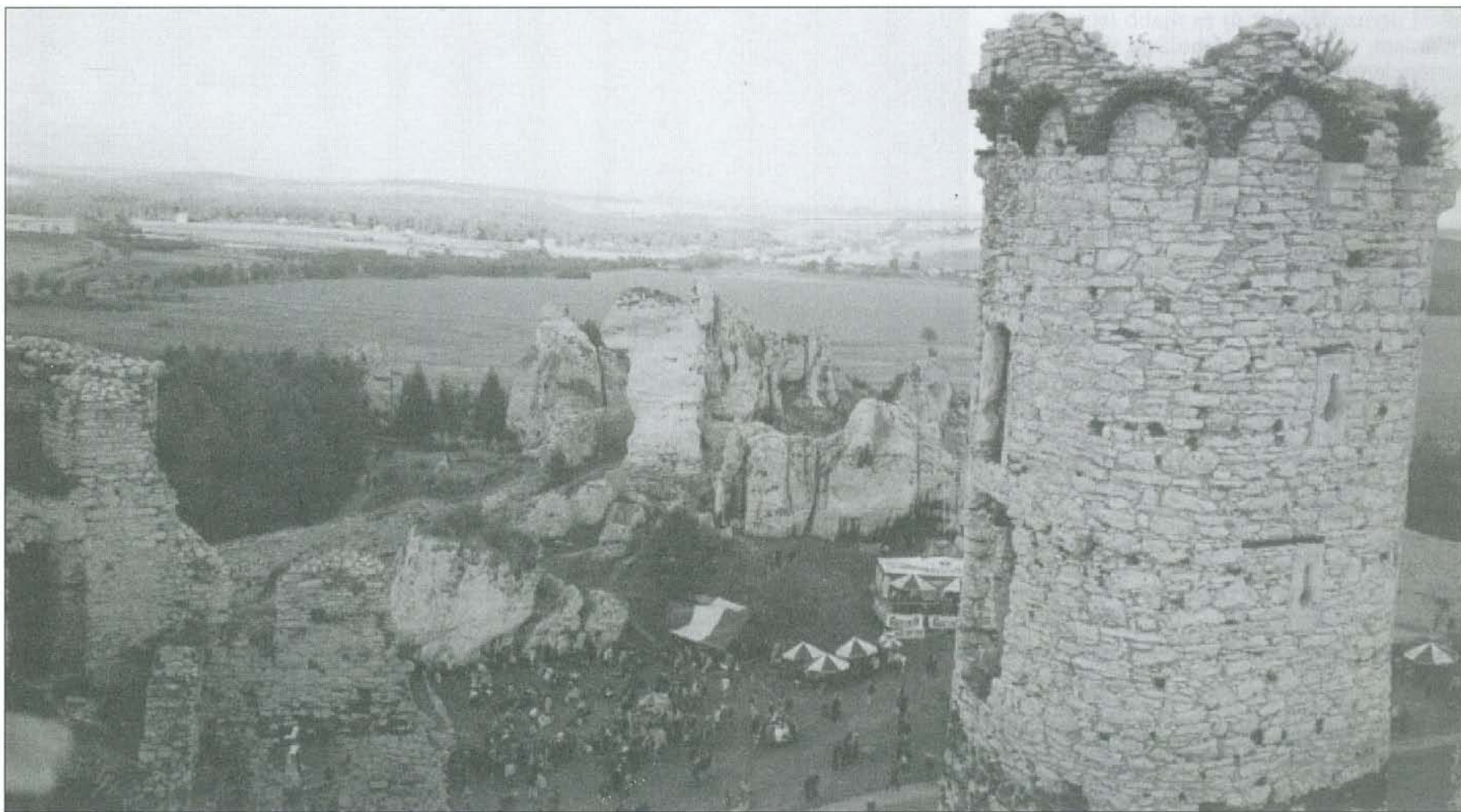
Csak összehasonlításként említem: Hajdúszoboszlón a lengyel turistaforgalom 30 százalékkal csökkent ezen a nyáron, Bogácson viszont nőtt. A lengyel kulturális csoportok bogácsi meghívásának a vendégszereplések mellett az is fontos cél-

ja, hogy elvigyék és elterjesszék községünk jó hírét Lengyelországban.

Tisztelt Olvasó!

Ez a gyakorlat is jól működött – amikor augusztus végén Ogradzieniecben viszonzásként megrendezték a Magyar Kulturális Napokat, akkor ünnepi újságot adtak ki a lengyelek, amiben nagyon jó fordításban megjelentették Hajdú Imre bogácsi prospektusban szereplő írását, továbbá Lídia Rudy zawierciei újságíró Bogácsot dicsérő, ünneplő és értékelő sok Bogácson készített fényképpel dokumentált beszámolóját, amelynek címe *Barátság határok nélkül*.

Daragó Károly

Fesztivál bogácsi résztvevőkkel a történelmi falak között

Bogácsiak a leghíresebb német borvidéken

A bogácsi Szent Márton Borlovagrend delegációja Hajdú Imrének, a lovagrend kancellárjának vezetésével Németországban járt, ahol a küldött szeptember 11–13-án részt vett a leghíresebb német borvidék egyik központjában Johannisbergben megrendezett borfesztiválon. A delegáció tagja volt a borlovagrend tagjai közül Szerencsi Ottó, Siklósi János, Czupper András, valamint Siklósi Jánosné Daragó Marianna, Szabó László, Huszár Zoltán.

Küldöttségünket Charly Moser, Johannisberg alpolgármestere hívta meg a fesztiválra. Ő az, akit az idén nyáron a Szent Márton Borlovagrend tagjai sorába választott. Kinttartózkodása idején a dele-

gáció részt vett azon az ünnepségen, ahol átadták a német borászoknak a bogácsi Bükkvinfesten nyert oklevelet, ismerkedtek a rajnai borvidékekkel, s felkeresték Martin Kleint, az egyik leghíresebb német bortenmelőt, akivel a szőlő- és bortenmesztés időszerű kérdéseit vitatták meg. Jártak a híres Metternich pincében, megtekintették a német egység szimbólumát, a monumentális Germánia emlékművet, amely a festői szépségű Rüdeshaim város határában található. Delegációnk fogadta Rüdeshaim város polgármestere, akit Hajdú Imre a Borlovagrend nevében meghívott az 1999. évi bogácsi Borfesztiválra.

A meghívást Rüdeshaim város polgár-

mestere elfogadta, s ígérte, hogy Charly Moser társaságában jövőre ellátogat Bogácsra Charly barátunk azt ígérte, hogy a jövő évi fesztiválra legalább 50 német márkás bort nevez be, s hoz el Bogácsra, ezzel is bizonyítandó, hogy az elkezdett kapcsolatot tartós együttműködésnek gondolja. Az idei fesztiválon festményeit bemutató, Németországban élő magyar származású Szász István festőművésszel ígérték: közreműködnek abban, hogy Bogácsal valamelyik Rajna menti bortenmelő település, város „testvérvárosi kapcsolatot” létesítsen. Tehát a szeptemberi látogatásunk egy reményteljes együttműködés kezdete volt.

Gondolatok a Mohás-sírkertnél

1998. augusztus 20-án Szent István napján, Bogács fennállásának 750 éves évfordulójának ünnepén délután fél öt órára meghívót kaptam a Mohás-sírkert felszentelési szertartására, amelyet Monsignore Főtisztelendő Tóth István pápai káplán, bogácsi plébános úr végzett.

Az ünnepségen részt vett a család tagjain kívül Szajlai Sándor polgármester, a sírkert építő Csiki László kőfaragó mester feleségével, Farkas László, Tóth Rózsa ny tanárnő, Hajdu Imre író, újságíró, valamint e sorok írója.

Ez a családi emlékezés beleillett a község jubileumi ünnepségsorozatba. Mohás György és Mohás Sándor néptanítók áldásos működése része a község történelmének. Több évtizedeken át tanították a bogácsi nemzedékeket új és újabb ismeretekre, írásra, olvasásra, számolásra, földrajzra, történelemre, hazaszeretetre, gazdasági ismeretekre és nem utolsósorban imádkozni.

Ők kísérték énekükkel utolsó útjukra a bogácsiak százait a temetőbe.

A Mohás-utódok közül néhányan e sírkertben kívánnak maguknak is végleges nyugvóhelyet. Ahogy őseik mindig újra és jobbra mutattak példát, most az utódok is ezt teszik.

A táj adta bogácsi vereskövet használták a sírkert építésének, a már mindent elborító betonrengtetegben.

Balogh Edgár nemrég elhalt erdélyi írónak a temetőről szóló szép gondolatait hívom méltatásra segítségül. A temető a magunk alakította természet, az örökké szervezett táj műves része. Korbizonylat, mert hozzátartozik a táj- és faluképhez.

A mai ember tudja, hogy itt elődeink méltó módon alkottak. Mi ezt még jobban, még szebben akarjuk folytatni az utódokért. Ha ez vezet bennünket – bár fájdalommal

A megújult sírkert

költöztetjük ide szeretteinket –, már nem a gyász és szomorúság helye. A temető sírjainak ápolása a megnyugvás, a kiengesztelődés és az emlékezés kegyhelye. A halál már nem gyászt harangoz, hanem múlandóságunkban is teljes életek szépségjelzéseivel szól felénk. Így kimondhatjuk, hogy a táj és

a nép bensőséges kapcsolatának gondra érdemes terepe a temető, amelyet folyamatosan gondozni nemcsak illik, hanem kötelességünk is.

Hegy Imre
a Bogácsi Kör Elnöke

Nyelvtanfolyam Indul

Német nyelvtanfolyam indul kezdők számára a Művelődési Házban Szabó László tanár úr vezetésével november 23-án.

A tanfolyam 40 órás, hetente két alkalommal lesz tanítás.

Részvételi díj: 6000 Ft.

Jelentkezni lehet a Művelődési Házban személyesen vagy a 334-461-es telefonszámon.

Bogács szülötteinek könyvei

Községünk két szülöttének, Mohás Líviának és Hajdú Imrének az elmúlt években számos könyve jelent meg. Mi most csokorba szedjük ezeket a kiadványokat:

Mohás Lívia:

- Az oroszlános kert* (1981)
- Zuhog, zuhog a hó* (1983)
- Imre és Irén* (1987)
- Rókavadászat* (1985)
- Álmodj krokodil!* (1990)
- Kölykök a júdásfa alatt* (1988)
- Ki tudja, mi a siker?* (1986)
- Találkozás önmagunkkal* (1982)
- Mit tudsz önmagadról?* (1975)
- Theodora* (1995)
- A Táncos, a Politikus, a Nő* (1998)

Hajdú Imre:

- Bogács története* (1984)
- Nem üztünk ki a Paradicsomból* (1984)
- Emberközben* (1996)
- Irodalmi barangolások*
- Abaújtól Zemplénig* (1997)
- Nekem nem térkép e táj* (1997)
- Emberarcok* (1998)
- Fecsegő demokrácia?* (1998)
- Egy korty Magyarország* (1998)
- Nekünk Bogács a világ közepe* (1998)

A községi bírói botról

Tóth Lajos ny általános iskolai tanár – aki szeretett, boldog emlékű feleségével Sipos Ella tanámóvel – évtizedeken át tanította a bogácsi gyerekeket és a közéletben is hasznosan tevékenykedett Bogácsért, 1998. október 30-án fiukhoz Sárospatakra költözött, aki ott az Árpád vezér Gimnázium igazgatóhelyettese.

Tóth Lajosék annak idején a Széchenyi utca 56. szám alatti házat, Hajdu János hajdani községi bíró örökösétől vásárolták meg

A költözködésre készülve Tóth Lajos tanár úr értékes „leletré” bukkant. Nevezetesen a „községi bírói botra”. Felajánlotta a községnek és átadta Szajlai Sándor polgármester úrnak, aki örömmel fogadta a nemes adományt. Igazolva, ha nem is e tájon ringott a bölcsője, de évtizedeket itt élve bogácsivá lett. Középkorban olvastam az újságokban, hogy vitéz dr. Borbély-Maczky Emil Borsod-Gömör-Kishont közigazgatásilag egységesített vármegyék főispánja a községi bírónak „bírói botot” adományozott. Csupán ismeretátadás céljából közlöm, hogy mindez a feudális Magyarországon történt és nem egy demokratikus vezető által.

Akkor is és ma is úgy tartom, hogy a

bírói tekintély növelése a hagyományteremtés célját szolgálta. Az akkori képviselő-testület mai szóval első embere a községi bíró volt. Valójában az igazi tekintélyt egy-egy jó bírói intézkedés, ítélet és legfőképpen emberi magatartás adott. 1971 nyarán parlamenti küldöttséggel Csehszlovákiában Karlovy Varyban is jártam.

A polgármester nyakában a cseh-szlovák nemzeti színekből álló szalagon alul a város címere volt. Hivatalos alkalmakkor mindig feltette a polgármesteri jelvényt. Községünkben a Szt. Márton Borlovagrend tagjai amikor civilben tevékenykednek a rendezvényeken, ugyancsak ilyenfajta jelvényt használnak. Külön öröm, hogy annak idején készült fénykép is igazolja és bemutatja Hajdu János községünk volt bíróját kezében a „bírói botot”. Hajdu János a kép jobb szélén áll. A fényképet özv. Virág Sándorné Hajdu Mária, Hajdu János leánya bocsátotta rendelkezésünkre. Hálás köszönet érte. Községünk fennállásának 750. évfordulója évében egy értékes kortörténeti emlékekkel gazdagodott. Szívvel jövő köszönet érte a Tóth családnak.

Hegyi Imre
a Bogácsi Kör elnöke

Gondolatok e fénykép láttán!

Ez a szép hétvégi ház itt van az üdülőövezetben. Virág az udvaron, az árokparton, a lépcsőfeljárón. Szépen ápoltság, gondozott, igényes ház. Jóleső érzés rá nézni! Dicséri bel- és külföldi egyaránt! Kik lehetnek a tulajdonosok, akik ilyen igényesek önmagukkal szemben, és akik a szépség és a harmónia érzetét keltik bennünk? Miért nincs sok-sok ilyen szép, virágos, füves, igényes hétvégi ház erre? Miért csak kevesen tudják, hogy az embert a környezete mutatja? Miért teszi ki sok tulajdonos a levágott fűvet, gallyakat, néha fákat is a közterületre, árokba, útpadkára? Miért érzi jól magát sok háztulajdonos akkor, ha a saját telke gondozott, de a saját hulladékát ott árválkodik a közelében, közterületen?

Miért égeti el sok tulajdonos a hulladékát rendszeresen, amikor az önkormányzat ingyen elszállítja azokat, ha megfelelő zsákok-

ba, edényekbe teszi a kapuja elé? Gondolatok, kérdések a fénykép láttán, jó lenne együtt gondolkodva feleletet adni ezekre a kérdésekre! Ha tudnánk lassanként változtatni, és követni a fenti példát, talán jobban elhinnék az ide látogató külföldiek, hogy valóban Európába akarunk menni!!!

Gál Mihály

Emlékezzünk

Tóth Lajosné Sipos Ella 1924–1998

Egy család, egy faluközösség szegényebb lett, 74 éves korában elment közülünk az örökkévalóságba Tóth Lajosné született Sipos Ella tanítónő. Életének nagyobb részét – közel 40 évet – itt élte le Bogácson. Amikor 1947-ben tanítói diplomát szerzett Kisvárdán első állomáshelye Mezöladány majd Mándok volt. Ezt követte Bogács 1961-ben. A legendás Glóner udvar lakója és az iskola tanítója lett. Szakmai felkészültségével munka- és gyermekszeretettel kitűnt kollégái közül. Évekig szakszervezeti bizalmi, munkaközösség - vezető. Gyermeknek és az iskolából kikerült fiataloknak színjátszó és népitánc szakkört vezet, tanítja sütést, főzést, a népi hímzést. Nem fukarkodott a tudásával. Az eredmények boldoggá tették, s együtt örült a gyermekekkel, szülőkkel. Fáradhatatlan volt. Finom, törekeny alkata kitartó munkabírással párosult. Évekig foglalkozott a cigány tanulókkal is és következetes munkával igyekezett őket kiemelni hátrányos helyzetükből. A sikertelenség ez esetben soha nem az Ő hibája volt! Ám munkáját dicséri az a száz meg száz hálás tanítvány, akiknek a kezét fogta föloldva a görcsös szorítást, hogy papírra írassák az első bizonytalan betűket, számokat, amely megalapozta és később bevezette őket az életbe. 1997 szeptemberében még örülhetett az arany diplomának, melyet egy időben kapott meg Nyíregyházán és Debrecenben. De második unokájának a születését már nem érthette meg. 11 év küzdelme után visszaadta fáradt testét a földnek, igaz lelkét az Úrvacsora vétele után Teremtőjének. Kedves családja siratja és gyászolja. Mi, a kollégái szívünkbe zárva őrizzük emlékét. Nyugodjon békében.

Bogács-Sárospatak, 1998. július 3.

Tóth Rózsa

Hegyi Imre bácsi 80 éves

Tisztelettel köszöntjük Imre bácsit 80. születésnapja alkalmából.

Szívből gratulálunk a hosszú és sikeres életútjának eredményeihez. Köszönjük, hogy szülőfalujához, Bogácshoz elkötelezett lokálpatriótaként hűséggel és feltétel nélküli cselekvőkészséggel segítette a község felemelkedését és polgárainak boldogulását. Kívánunk jó egészséget, erőt és alkotókedvet.

*Bogácsi Ősz
szerkesztősége*

Tisztelt Bogácsi választópolgárok!

Az újonnan választott képviselő-testület minden tagja nevében és én személyesen is megköszönöm a község lakosainak bizalmát, a szavazáson részt vett választóink támogatását. Őszintén remélem, hogy képviselő-testületünk a következő időszakban folytatja azt a pártpolitikától mentes, a község érdekeit szem előtt tartó, konszenzusra törekvő tevékenységet, mely már az előző képviselő-testületnek munkáját is jellemezte. Azon leszünk, hogy az utóbbi évtizedekben elindított pozitív folyamatok hatása tovább erősödjön, és az ezredfordulóra, a harmadik évezredre jellemző, annak megfelelő településsé építsük tovább községünket.

*Szajlai Sándor
polgármester*

Búcsú

Aki csak valamit is hallott valaha a fiatal katoná korában magyar földön, az ősi Pannóniában is élt Tours-i Szent Márton életéről és csodáiról, életének egy legendás gesztusát sohasem felejtheti el. Tudniillik, hogy köpenyét megosztotta egy didergő koldussal, erre a következő éjjel megjelent neki Krisztus, vállán a koldusra terített köpeny és így szólt: „Márton, a hitjelölt, ezzel a ruhával öltöztetett fel engem”.

Miféle üzenetet hordoz számunkra, közel 1600 évvel később élő ember számára Szent Márton? Az üzenet egyszerű és rövid: Félköntőssel lehet élni, de félszívvvel nem! 316 vagy 317-ben született Sabariában, a mai Szombathelyen pogány szülőktől. Mindössze 18 éves fiatalember megismeri Jézus Krisztust.

Nagy lehetőségek állnak előtte: gazdagság, katonai karrier, politikai és társadalmi ranglétra legmagasabb fokai. De ő megismerte Krisztust, aki az evangélium lapjain keresztül azt üzenete neki: „Mit használ az

embernek, ha az egész világot megnyeri is, de önmagát elveszíti?” (Lk 9, 25)

Ez volt tehát az az isteni szó, amely minden más hallott és olvasott szó felett, mint vezérszóban hangzott Márton életének minden fordulóján. Szinte megmagyarázhatatlan rejtély, hogy az akkori pogány világ kavalkádjában egy ifjú ilyen tisztán tudja venni és megtartani a hangot egy egész életen át. Az énekesek tudják, milyen nehéz a megadott hangot úgy tartani, hogy az ne „essék”. Mártonban nem esett, tisztán hangzott az intonáció – haláláig. Vannak dolgok, amiknek a befogadására az ész kevés, szív kell hozzá. Saint-Exupéry: A kisherceg sokat idézett mondata válik valósággá: „... jól csak szívvel lát az ember, ami igazán lényeges, a szemnek láthatatlan”. Vagy ahogy a matematikán túljutott Pascal vallja: „A szívnek is megvannak a maga érvei, amit az ész nem ismer!” A mások iránti áldozat, szolgálatkészség – legyen az a családban szűkebb vagy tágabb környezetben

– a szeretet helyes megélésére tesz képessé. Minél inkább odaadja valaki idejét, képességét, energiáját másnak, minél inkább lemond önmagáról, annál mélyebben megtalálja önmagát. Így élté tudjuk váltani a szentmártoni üzenetet: „félköntőssel lehet élni, de félszívvvel nem!”

*Tóth István
plébános*

Bogácsi Ősz

Bogács Község Önkormányzatának lapja

Szerkeszti:

a Szerkesztőbizottság

Fotó: Verhóczki Sándor

Felelős kiadó:

Szajlai Sándor polgármester

Szedés: GARAMOND

Kiadványszerkesztő Stúdió

Eger, Vörösmarty u. 89.